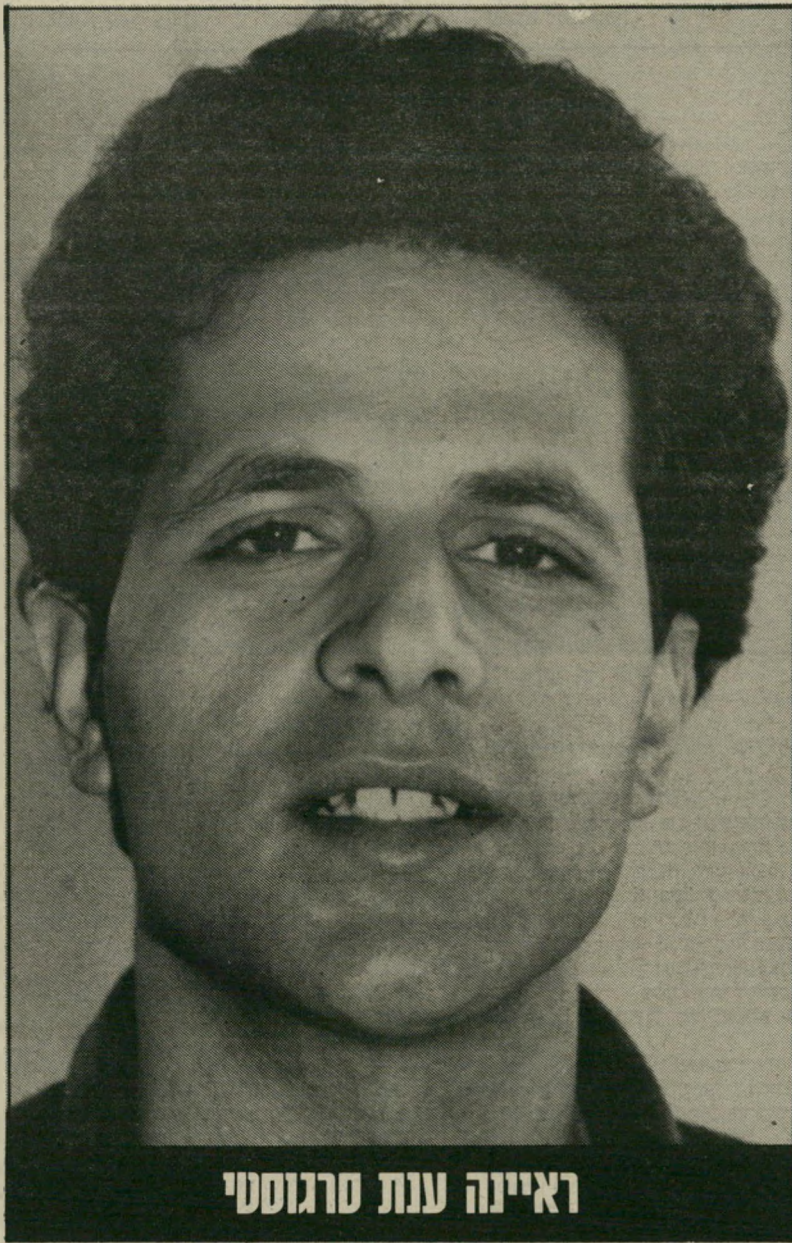

מאיר וענונו, אחיו הצעיר של האסיר המפורסם ביותר במדינה, מספר על ילדותם והחיים במארוקו ובמעברה, על הבית הדתי, על נטישת הדת, על העליה לארץ, על מסלול החיים של מרדכי וענונו ועל מניעיו

ראיינה ענת סרגוסטי

„אבא, וגם הרבנים, לא חסכו שיבטם מהילדים, כדי שילמדו תורה. קיבלנו חינוך מאוד קפדני”

„כשבאנו לארץ, הבאנו ציוד שלא היה מצוי פה: מקרר ענק, מכונת כביסה, כתיבון, מכשיר הקלטה ושטיחים”

„כשהיה בישיבה, עבד על מוטי תהליך של נטישת הדרך הדתית, ולאטילאט קיבל את הכיפה ושם בכיס”

„מוטי הבין בשלב מסויים שהוא מתנוון בעבודה שאין בה אחגך, ורצה להרחיב אופקים ולראות עולם”

„ההתנצרות שלו מאוד, מאוד מפריעה להורים, כי הדת זה מרכז החיים, זה הצידי שעליו טובב העולם שלהם”

„מוטי לא קיבל גרוש. הוא ידוע כאיש לא דאוחו, ולא בזבזן ולא חומרני. הוא סגפן וספרטאני”

„אני לא מתבייש

להזדהות כאח של מוטי!”

מאיר וענונו חזר ארצה בגלל אחיו. מאז שדרכו רגליו על אדמת ישראל, הוא עושה ימים כלילות בנסיונות לעזור לאחיו. הכלוא אי-שם, כשהוא ממתין למישפט הסודי שלו באשמה שמסר את סודות האטום של מדינת-ישראל. בשבועיים שבהם שוהה מאיר בארץ, הספיק לאסוף תיק עב-כרס של קיטעי-עיתונות על אחיו, ובעיקר קיטעי-ארכיון ממיקרים קודמים, שבהם נשפטו אנשים בישראל על עבירות ביטחוניות הדומות לזו של אחיו. בעילקר משך את ליבו סיפורו של מוסקה

קידר, שהיה ידוע במשך תקופה ארוכה כהאסיר איקס. קידר, שסוד אשמתו לא ניתן לפירסום עד עצם היום הזה, הובא גם הוא לארץ בדרכים עלומות, וישב כאן בין כותלי בית-הסוהר במשך כמה שנים, מבלי שאיש ידע על קיומו. הוא כונה אז „האסיר איקס”, ועל שמו נקרא עד היום אגף שלם בכלא רמלה: אגף האיכסים. מאיר מרבה לצטט מדברים שאמר קידר בראיונות לעיתונות אחרי ששוחרר מ-מאסרו. הוא מרבה להשוות בין מצבו של קידר בבית-הסוהר לבין מצבו של מרדכי

וענונו, אחיו, שאותו הוא מכנה מוטי. מאיר, גבר נאה, שחוס-עור, שערותיו הכ-הות מסורקות לאחור, לבוש כמו דוגמן בבג-דים מעולים, מנסה לברור את המילים, מנסה להחזיר ללכסיקון שלו את המילים העבריות, אחרי שהות של יותר משנתיים בבוסטון שבארצות-הברית. מאז הגיע לארץ, הספיק להבחין בעובדה שרבים הם שופטי אחיו. דעת-הקהל הוסיפה באופן ברור נגדו, והוא מצטט בכעס עיתון נאים ששפטו אותו בטוריהם בעיתונות. הוא כועס בעיקר על עמוס קינן, שממנו ציפה ליחס אחר, ושכתב על וענונו שהוא נבל. הוא

כועס גם על חברי-הכנסת יוסי שריד, שיצא נגד וענונו מטעמים של ביטחון-המדינה. הוא הגיע אליו לראיון מתוך תיקווה לת-אר את אחיו בצורה אנושית, להסביר את הרקע, את החינוך שבו זכו שניהם, את קשיי הקליטה בארץ ואת דרך החשיבה של אחיו ומניעיו למעשה שעשה. הוא ואשר, האח הקטן, עושים שעות רבות במישרדו של עורך-דינו של וענונו, אמנון זיכרונ, בנסיון לעזור לאחיהם. כמו בכל המישפחות הטובות, לא התנערו האחים וענונו מן האח המפורסם, אלא התייצבו כאיש אחד לימינו. אשר שהה בזמן